

ningsret, hvor Fordringen var af ganske uomtvistelig Karakter og for største Delen var af offentligretlig Natur. Endvidere gjaldt der for Udpantningsretten en ganske kort Forældelsesfrist fra Fordringens Forfaldstid. Bortset fra de saaledes gældende Regler om Udlæg eller Udpantning har det altid været hævdet i dansk Ret, at Kreditor ikke havde Ret til at foretage umiddelbart Udlæg udenfor de lovhjemlede Tilfælde, end ikke om Debitor skriftligt havde samtykket heri.

Hvad Arrest angaar, kan der for Arrestens Foretagelse normalt kræves Sikkerhedsstillelse, ligesom Arresten for at kunne opretholdes skal forfølges ved Domstolene, og Kreditor risikerer at komme af med Erstatning for Tort, Tab og Kreditspilde, hvis Arresten erklæres ugyldig, ligesom man endelig har Appelmidler mod Arresten.

Det vil heraf ses, at „Mahnverfahren“ ikke passer i det danske Retssystem, med mindre Arrestinstituttet samtidig bortfalder eller i hvert Fald ganske omændres. Det vilde nemlig være ganske urimeligt, om der til det foreløbige Retsmiddel Arrest stilles langt strengere Krav end til den Tvangsfuldbyrdelse, der finder Sted gennem „Mahnverfahren“, hvis denne Ordning uden videre overførtes i den Form, hvori samme kendes fra tysk Ret, og ligesaa urimeligt vilde det være, om Betingelserne for Foretagelse af Udpantning var strengere end Betingelserne for at foretage „Mahnverfahrenskridt“, hvad der vilde blive Tilfældet, selv om Forældelsesfristerne for Foretagelse af „Mahnverfahren“ ændres, og der blev givet Adgang til Anke eller Kære. Selv bortset herfra forudsætter „Mahnverfahren“ en Række Handlinger af Dommeren, som efter dansk Terminologi nærmest maa betegnes som udenretlige. Ingen af Sagens Parter er eller behøver at være tilstede herved. Dette passer daarlige ind i et Processystem, der er bygget paa det kontradiktoriske Princip, selv om der blev truffet Bestemmelser om Anke og Kære af „Mahnverfahrenskridt“.

Mahnverfahrensinstituttet overflødiggjør endvidere Forligsmæglingen, saaledes som denne kendes i dansk Ret. Ganske vist er det sikkert kun en forsvindende Del af Inkassationer, der bliver forligt ved, at Skyldneren indklages for Forligskommissionen (i Aarhus med tilstødende Jurisdiktioner antagelig knap 5 pCt.), men afskaffes Forligskommissionerne, bliver det i hvert Fald nødvendigt at henlægge Ratihabitionerne af Forlig til et andet Retsinstitut.

Ser man Sagen fra Kreditors Synspunkt, vil Kreditor ganske vist straks erholde Betaling i alle de Tilfælde, hvor Betaling nu finder Sted straks efter Paakrav eller straks efter Domserhvervelse, eller hvor der opnaas Dækning gennem Udlæg. Dette vil imidlertid kun ske i et forholdsvist ringe Antal af Tilfældene (antagelig næppe 25 pCt.). Hvor derimod Debitor intet ejer, vil Mahnverfahrensinstituttet kun medføre Udgifter for Kreditor, som han under den nuherskende Retsordning ikke faar, idet Fordringen enten returneres som uerholdelig, eller Beløbet indgaar gennem afdragsvis Betaling. Som nedenfor skal paavises, er det nemlig kun i ca. 18 pCt. af Tilfældene, at Udlæg bliver forsøgt eller foretaget. Gennem den paa Sagførerkontorerne etablerede afdragsvise Betaling indkasseres der mellem Aar og Dag ganske betydelige Beløb for Kreditorerne. Men en saadan Afdragsbetaling kan ikke godt tænkes gennemført paa Dommerkontorerne, der baade mangler Personale hertil og selvsagt ikke kan være indstillet herpaa. Og hvis Skylden ikke kan modtages i Afdrag, kan denne i de allerfleste Tilfælde betragtes som uerholdelig, især efter at Lov Nr. 59 af 18. Marts 1925 har udvidet Beneficiet i Retsplejelovens § 509 til 800 Kr. for Familieforsørgere. I de færreste Tilfælde vil Indboet blive registreret til et saadant Beløb, og følgelig vil Nyttens af en angiveligt lettere processuel Fremgangsmaade være af ringere Betydning end hidtil. Kreditor vil derfor snart erfare, at den nuværende Indkasseringsmaade i Længden er den for ham gunstigste, da han i Reglen har større Udsigt til at faa sine Penge, naar han farer med Lempe, end om han benytter en skrap Fremgangsmaade.

Naar det af Andragerne hævdes, at den foreslaaede Ordning er nemmere for Sagsøgeren, kan vi ikke indse, at det er lettere for ham at udfylde et „Gesuch“ efter „Zivilprozessordnung“s § 690, end det er for ham at udfylde en Stævning efter Retsplejelovens § 425, han kan i begge Tilfælde benytte Blanket, og det er væsentlig de samme Oplysninger, der kræves i begge Tilfælde.

Hvad dernæst Billigheden angaar, maa vi fremhæve, at efter Retsplejelovens § 425, I., paahviler det Retten paa Begæring at affatte Stævning i alle Gældssager samt Veksel-, Checks- og Gældsbrevsager, naar Sagens Værdi er under 50 Kr., eller Sagsøgeren er ubemidlet. Endvidere er der efter Retsplejelovens Kapitel 31 en ret vid og nem Adgang for ubemidlede til at opnaa Bevilling til fri Proces med Beskikkelse af Sagfører, og vi kan efter de mange Aars indhentede Erfaringer udtale, at Myndighederne absolut ikke er karrige